

RECHTSPRAAK

Uitleg arbeidsvoorwaardenhandboek werkgever brengt met zich mee dat werknemers recht hebben op een bonus, ook indien er in enig jaar verlies is geleden. Winstgevendheid niet inherent noodzakelijk aan het recht op een bonus.*Feiten*

Vier werknemers (hierna: werknemers) zijn bij Santon c.s. in dienst. Op hun arbeidsovereenkomsten is de cao Metaal & Techniek, Technisch Installatiebedrijf (hierna: de cao) van toepassing. FNV is partij bij de cao. In de arbeidsovereenkomsten van de werknemers is verder opgenomen dat een bonusregeling en de personeelsregelingen van toepassing zijn. Santon c.s. hanteren gezamenlijk het Handboek Arbeidsvoorwaarden Santon (hierna: het Handboek), waarin onder meer de bonusregeling is vastgelegd. In 2005 is de bonusregeling in het Handboek, met instemming van de ondernemingsraad en in overleg met FNV, herzien. Over de jaren 2015 tot en met 2017 hebben Santon c.s. een bonusuitkering gedaan aan het personeel. Daartoe zonden Santon c.s. iedere medewerker een toekenningsbrief, waarin de bonus van de desbetreffende medewerker was berekend en vastgesteld. Over 2018 hebben Santon c.s. geen bonus uitgekeerd, vanwege de achtergebleven omzet. FNV en werknemers hebben in eerste aanleg onder meer gevorderd voor recht te verklaren dat medewerkers van Santon c.s. recht hebben op een bonus over 2018 conform artikel 1.8 van het Handboek. De kantonrechter heeft de vorderingen van FNV en werknemers afgewezen. Laatstgenoemden hebben hoger beroep ingesteld.

Oordeel

Het gaat (ook) in hoger beroep om de vraag of werknemers recht hebben op een bonus op grond van artikel 1.8 van het Handboek ingeval een werknemer in een jaar een beoordeling van 5 of hoger heeft gekregen en het resultaat van Santon c.s. dat jaar negatief is, of anders gezegd: er dat jaar door hen verlies is geleden. FNV en werknemers betogen dat deze vraag bevestigend beantwoord dient te worden. Het hof gaat hierin mee en licht dit als volgt toe. Voor de uitleg van artikel 1.8 van het Handboek geldt in beginsel de cao-norm. Het hof overweegt dat de regeling in voornoemd artikel voorziet in het recht op een bonus, die wordt bepaald door twee factoren: (1) de beoordeling van het presteren van de werknemer en (2) het resultaat van Santon. Het geschil spitst zich toe op de vraag of de eerste kolom, waarin het resultaat van Santon is genoemd, zo moet worden gelezen dat het gaat om het resultaat van 0% tot 5%. Dat staat er niet. Er staat over het resultaat: 'tot 5%'. Naar de letter valt daaronder ook een negatief resultaat. De vraag is of dit laatste een aannemelijk rechtsgevolg is. Het hof

gaat met Santon mee in de gedachte dat de omvang van de bonus mede-afhankelijk is van het resultaat, in de zin van: hoe beter het resultaat, hoe hoger de bonus. Maar dat winstgevendheid inherent noodzakelijk is aan het recht op een bonus is in de tekst van artikel 1.8 niet te lezen. Uit het oogpunt van goed werkgeverschap is zeer wel denkbaar – en in de praktijk niet ongebruikelijk – dat goed functionerende werknemers ook bij negatieve resultaten van de onderneming extra voor hun goede inspanningen worden beloond. Verder is van belang dat in een eerdere versie van de regeling een duidelijke en expliciete eis voor het recht op een bonus bestond (namelijk een nettowinstmarge van meer dan 0,9%). Die eis is in het Handboek, de daarop volgende regeling, niet teruggekeerd. Dit vormt een aanvullende aanwijzing dat een soortgelijke eis daarom in de nieuwe regeling niet meer gold. Uit het voorgaande volgt dat werknemers recht hebben op een bonus, ook indien er in enig jaar verlies is geleden. Het hof verwerpt het beroep van Santon c.s. op de derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid. De gestelde negatieve gevolgen zijn onvoldoende onderbouwd en in zijn algemeenheid kan evenmin worden geoordeeld dat een bonus in een verlieslatende situatie naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Het hoger beroep slaagt en het bestreden vonnis wordt vernietigd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-04-2022

Zaaknummer: 200.280.339/01